

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO
133 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-20-1782(2); TAIS NR.: 20-6669(4))

2021-03-12 Nr.
Vilnius

Projekto rengėja: Teisingumo ministerija.

Projekto tikslai: patobulinti užstato skyrimo teisinį reglamentavimą, siekiant jį padaryti efektyvesniu ir išplėsti galimybes jį taikyti, kas savo ruožtu sumažintų perteklinį griežčiausios kardamosios priemonės (suėmimo) taikymą.

Dabartinė situacija: Šiuo metu galiojantis užstato reglamentavimas yra neišsamus ir keliantis praktinių taikymo problemų. Tai neretai užkerta kelią teismui, net ir matant tokią potencialią galimybę, griežčiausią kardomąją priemonę (suėmimą) pakeisti švelnesne (užstatu).

Projekto esmė: Siūloma iš esmės pakeisti užstato skyrimo bei įmokėjimo tvarką. Įtvirtinama nuostata, kad užstato dydį ir jo sumokėjimo terminą nustato šią kardomąją priemonę skiriantis prokuroras ar teismas, atsižvelgdamas į nusikalstamą veiką, įtariamajam gresiančios bausmės dydį, įtariamojo ir užstato davėjo turtinę padėtį bei jų asmenybes. Tuo atveju, jeigu iki nutarimo ar nutarties skirti užstatą priėmimo dienos asmenys savarankiškai į prokuratūros ar teismo depozitinę sąskaitą nėra sumokėję pakankamos piniginės įmokos, užstatą skiriantis prokuroras ar teismas nustato 3 dienų terminą, per kurį turi būti sumokėtas nutarime ar nutartyje nustatyto dydžio užstatas. Tuo atveju, jeigu nustatyto dydžio užstatas nesumokamas dėl objektyvių priežasčių, įtariamasis turi teisę kreiptis į prokurorą ar ikiteisminio tyrimo teisėją, ar teismą su prašymu nustatyti ilgesnį terminą užstatui sumokėti. Įvertinęs aplinkybes, prokuroras ar teismas turi teisę nustatyti naują terminą užstatui sumokėti, kuris negali būti ilgesnis negu 3 dienos.

Atsižvelgiant į tai, kad užstato skyrimo teisinis modelis esminiai keičiamas, tikslinamos ir kitos su užstato skyrimo taisyklėmis, subjektų pareigomis ir kt. susijusios įstatymo nuostatos.

Projekto įgyvendinimui papildomų biudžeto lėšų neprireiks. Projektas leis sutaupyti lėšas, kadangi bus taikoma mažiau suėmimų bei padidės atvejų, kada įmokėta užstato suma pereis valstybei.

Derinimas: projektas buvo derintas su Lietuvos advokatūra, Generaline prokuratūra, Vidaus reikalų ministerija, Policijos departamentu, Teisėjų taryba, Specialiųjų tyrimų tarnyba.

Pirminis projekto variantas buvo svarstytas 2020 m. lapkričio 3 d. Tarpinstituciniame pasitarime. Pasitarime nuspręsta siūlyti rengėjams įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės ir Teisės grupės pastabas bei šį klausimą svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Pakartotinai teikiamas projektas esminiai patikslintas atsižvelgiant į Vyriausybės 2020 m. spalio 27 d. Teisės grupės išvadą Nr. NV-2914 bei Viešojo valdymo grupės 2020 m. spalio 27 d. pažymą Nr. NV-2916 (pastabos į kurias neatsižvelgta pateikiamos derinimo pažymoje).

Atitikimas Vyriausybės programai: Projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Vyriausybės programai.

Dalykinio vertinimo išvada: Pakartotinai teikiamam patikslintam Projektui dalykiniu požiūriu pastabų neturime. *Atkreipiame dėmesį, kad prie pateikto Projekto nėra pridėtas jo aiškinamasis raštas.*

Siūlome rengėjams patikslinti Projektą atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės redakcinę pastabą (2021 m. kovo 9 d. išvada Nr. NV-433).

Siūlome Projektą teikti į **Vyriausybės posėdžio B dalį.**

Patarėjas

Audrius Kasinskas